

ODLIV ZISKŮ V KONTEXTU PLATEBNÍ BILANCE A ČESKÉHO EKONOMICKÉHO MODELU: MOTIVACE VS. RESTRIKCE

PETR ZAHRADNÍK

ERSTE
Corporate Banking

ODLIV ZISKŮ Z ČESKÉ EKONOMIKY DO ZAHRANIČÍ PŘEDSTAVUJE FENOMÉN ZÁSADNĚ OVLIVŇUJÍCÍ DLOUHODOBĚ PLATEBNÍ BILANCI ČESKÉ REPUBLIKY (DEFICIT BILANCE VÝNOSŮ Z INVESTIC ZA ROK 2016 PŘEDSTAVOVAL 6,9% HDP A 28,6% INVESTIC DO HRUBÉHO FIXNÍHO KAPITÁLU; TŘETÍ NEJVĚTŠÍ ROZDÍL MEZI HDP A HNP V EU PO LU A IRL)

saldo/ mld. Kč	1-7/2017	2016	2015	2014	2013
běžný účet	+62,6	+52,6	+11,3	+7,9	-21,8
zboží a služby	+235,4	+351,7	+266,1	+275,6	+237,3
prvotní důchody	-137,8	-271,8	-254,8	-260,8	-249,0
- z toho z investic	-184,6	-331,4	-309,0	-307,9	-288,2

**PŘÍLIV ZAHRANIČNÍCH INVESTIC, ZEJMÉNA PŘÍMÝCH INVESTIC
PŘEDSTAVOVAL JEDNU ZE ZÁKLADNÍCH PODMÍNEK PRO
USKUTEČNĚNÍ TRANSFORMACE A RESTRUKTURALIZACE ČESKÉ
EKONOMIKY OD POČÁTKU 90. LET:**

- POTŘEBA KAPITÁLU (PRIVATIZACE, INVESTICE NA ZELENÉ LOUCE);**
- POTŘEBA ZNALOSTNÍHO TRANSFERU**

**BEZ POLITIKY AKTIVNÍHO VYHLEDÁVÁNÍ PŘÍLIVU PŘÍMÝCH
ZAHRANIČNÍCH INVESTIC BY VÝKONNOST ČESKÉ EKONOMIKY
NEBYLA TAKOVÁ, JAKÁ BYLA A STÁLE JE**

NICMÉNĚ:

- **PŘESTOŽE KAPITÁL JE MEZINÁRODNÍ A JEHO ALOKACE NEZNÁ HRANIC, VELMI MNOHO ZÁLEŽÍ NA TOM, KDE SE SHROMAŽDUJÍ DIVIDENDY (DŮCHODOVÝ EFEKT; EFEKT STRATEGICKÉHO VLIVU);**
 - **ZA UPLYNULÝCH 25 SE TENTO SYSTÉM DO ZNAČNÉ MÍRY KONZERVOVAL A NEDOZNAL DALŠÍCH VÝVOJOVÝCH STÁDIÍ:**
 - **VELKÝ VÝZNAM SPOLEČNOSTÍ SE ZAHRANIČNÍM VLASTNÍKEM NEBYL ADEKVÁTNĚ VYVÁŽEN ZESÍLENOU POZICÍ TUZEMSKÝCH FIREM (NAPŘÍKLAD CESTOU PŘIROZENÉHO VÝVOJE Z MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM);**
 - **ŘADA STŘEDNĚ VELKÝCH FIREM SE USPOKOJILA POZICÍ DLOUHODOBÉHO DODAVATELE PRO ZAHRANIČNÍ SPOLEČNOSTI NA VYŠŠÍCH ÚROVNÍCH PRODUKČNÍHO HODNOTOVÉHO ŘETĚZCE;**
 - **ČESKÁ EKONOMIKA SE KVŮLI VLASTNICKÉ NEVYVÁŽENOSTI A JEJÍ KONZERVACI STALA DE FACTO NEHOMOGENNÍ EKONOMIKOU**

VE SKUTEČNOSTI JE PROBLÉM JEŠTĚ ZÁVAŽNĚJŠÍ, NEBOŽ DOSUD JSME HOVOŘILI POUZE O ODLIVU JIŽ GENEROVANÝCH PŘÍJMŮ; DÍKY PŘEDIVU PROPOJENÝCH NADNÁRODNÍCH KORPORACÍ DOCHÁZÍ TÉŽ K VYKAZOVÁNÍ PŘIDANÉ HODNOTY, JEŽ BYLA REÁLNĚ VYTVOŘENA V JEDNOM STÁTĚ VE STÁTĚ JINÉM (Z DŮVODŮ DAŇOVÝCH APOD.)

ŘEŠENÍ: RESTRIKCE VERSUS MOTIVACE ?

- RESTRIKTIVNÍ ŘEŠENÍ NEDÁVÁ SMYSL A JE KONTRAPRODUKTIVNÍ (NAPŘÍKLAD PROSTŘEDNICTVÍM PROHIBITIVNÍCH DAŇOVÝCH NÁSTROJŮ);**
- ŘEŠENÍ SPOČÍVÁ V MOTIVACI A ZLEPŠOVÁNÍ INSTITUCIONÁLNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ EKONOMIKY**

ŘEŠENÍ:

- **ŘEŠENÍ SPOČÍVÁ V MOTIVACI A ZLEPŠOVÁNÍ INSTITUCIONÁLNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ EKONOMIKY:**
 - **SILNĚJŠÍ A SYSTEMATIČTĚJŠÍ PODPORA MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ S CÍLEM DOSÁHNOUT JIM STATUTU VELKÝCH SPOLEČNOSTÍ S VLIVEM NA PODMÍNKY TRHU;**
 - **VIDITELNÉ ZLEPŠENÍ INSTITUCIONÁLNÍHO PROSTŘEDÍ (DŮLEŽITÉ ZVLÁŠTĚ PRO PŮVODNĚ TUZEMSKÉ FIRMY S DAŇOVÝM DOMICILEM V ZAHRANIČÍ);**
 - **REDEFINICE INVESTIČNÍCH POBÍDEK, VČETNĚ VÝRAZNÉHO ZVÝŠENÍ MOTIVACE REINVESTOVAT V TUZEMSKU (VČETNĚ FLEXIBILNÍCH DAŇOVÝCH NÁSTROJŮ – VIZ ESTONSKO);**
 - **VYTVOŘENÍ INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY PRO EXPANZI ČESKÝCH FIREM DO ZAHRANIČÍ**

ŘEŠENÍ:

- CITLIVĚ PROVÁDĚNÁ RENACIONALIZACE EKONOMIKY (NAPŘÍKLAD PODLE POLSKÉHO VZORU; CÍLENÁ NAPŘÍKLAD NA ZÍSKÁNÍ VLASTNICKÝCH PODÍLŮ VE FIRMÁCH, KTERÉ NABÍZÍ K PRODEJI ZAHRANIČNÍ VLASTNÍK);**
- ZÁSADNĚJŠÍ REFORMA DAŇOVÉHO SYSTÉMU, ZVÝHODŇUJÍCÍ SPOLEČNOSTI HOLDINGOVÉHO TYPU COBY DAŇOVÉ REZIDENTY;**
- ZAMĚŘENÍ SMĚRNICE O SPOLEČNÉM (KONSOLIDOVANÉM) ZÁKLADU KORPORÁTNÍ DANĚ VE SMYSLU ZABRÁNĚNÍ DAŇOVÝCH ÚNIKŮ A VYKAZOVÁNÍ PŘIDANÉ HODNOTY TAM, KDE BYLA OPRAVDU VYTVOŘENA;**
- ZAMĚŘENÍ PODPORY Z FONDŮ EU NA VÝRAZNÉ POSÍLENÍ MEZINÁRODNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI TUZEMSKÝCH PODNIKŮ, VČETNĚ JEJICH SCHOPNOSTI DOSÁHNOUT NA POKROČILÉ FINANČNÍ NÁSTROJE TAKTO ZAMĚŘENÉ**

PETR ZAHRADNÍK

- EKONOM; ČESKÁ SPOŘITELNA;

- ČLEN; EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR, BRUSEL;

- PORADCE PREZIDENTA HOSPODÁŘSKÉ KOMORY ČESKÉ REPUBLIKY

PZAHRADNIK@EMAIL.CZ

PZAHRADNIK@CSAS.CZ